

DJJ-001-011404

M. A. (Sem. IV) (CBCS) Examination

April / May – 2015

Economics : ECT. - 06

(Agri. Problems & Policies)

Faculty Code : 001

Subject Code : 011404

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70]

સૂચના : (૧) આંતરીક વિકલ્યના આધારે દરેક પ્રશ્નના ઉત્તર આપો.

(૨) જમણી બાળના અંક ગુણા દર્શાવે છે.

૧ નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો ઉત્તર વિગતે આપો. ૧૪

(૧) W.T.O. થી ભારતના કૃષિક્ષેત્ર ઉપર થયેલી અસરો સમજાવો.

(૨) સહકારી ક્ષેત્રનો ગ્રામ્ય વિરાષભાં ફાળો સમજાવો.

(૩) ભારતમાં જેત બજાર વ્યવસ્થાની ખામીઓની ચર્ચા કરો.

૨ (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો ઉત્તર આપો. ૧૦

(૧) નરેગા યોજનાના મુખ્ય લક્ષણો સમજાવો.

(૨) કૃષિભાવનિતીના હેતુઓ સમજાવો.

૨ (બ) નીચેનામાંથી કોઈ એક પ્રશ્નનો ઉત્તર આપો. ૧૦

(૧) કૃષિ અને બિનકૃષિક્ષેત્ર વચ્ચેની વેપારની શરતો સમજાવો.

(૨) કૃષિપેદાશોનું વિદેશ વેપારમાં મહત્વ સમજાવો.

૩	(અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નના ઉત્તર આપો.	૧૦
	(૧) કૃષિભાવ નિતીનો અર્થ અને મુખ્ય હેતુ જણાવો.	
	(૨) નરેગાનો અર્થ સમજાવી તેનો મુખ્ય હેતુ લખો.	
	(૩) નાબાર્ડ (NABARD)નું પૂર્ણરૂપ લખી તેના વિશે ટૂંકમાં સમજાવો.	
	(૪) કૂડ સિક્યુરીટી વિશે ટૂંકમાં સમજાવો.	
૪	(બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નના ઉત્તર ટૂંકમાં લખો.	૧૦
	(૧) W.T.O.નો અર્થ ટૂંકમાં સમજાવો.	
	(૨) RRBનું પૂર્ણરૂપ લખી તેના વિશે ટૂંકમાં સમજાવો.	
	(૩) વૈશીકરણ એટલે શું ? તેનો અગત્યનો ફાયદો સમજાવો.	
	(૪) સહકારી ખેત બજાર ટૂંકમાં સમજાવો.	
૫	એક બે વાક્યમાં જવાબ આપો.	૫
	(૧) ખેતીક્ષેત્રને લાંબા ગાળાનું ધિરાણ કોણ પુરુ પાડે છે ?	
	(૨) ખેતપેદાશના વળતરદાયી ભાવો માટે સરકાર કેવી નીતિ અપનાવે છે ?	
	(૩) બંકોના રાષ્ટ્રીયકરણનો મુખ્ય હેતુ જણાવો.	
	(૪) PDSનું પૂર્ણ ફોર્મ લખી, ગુજરાતી અર્થ જણાવો.	
	(૫) આપણા વિસ્તારમા કઈ પ્રાદેશિક ગ્રામીણ બેંક કાર્ય કરે છે ?	
	(૬) જાહેર વિતરણ વ્યવસ્થાની મુખ્ય ખામી જણાવો.	
૬	નીચેના M.C.Q.ના સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તરવહીમાં જવાબ આપો.	૧૦
	(૧) નાબાર્ડની સ્થાપના ક્યારે કરવામાં આવી હતી ?	
	(A) ૧૯૩૫	(B) ૧૯૮૨
	(C) ૧૯૪૭	(D) ૧૯૫૧
	(૨) W.T.O માં જોડાવાથી ભારતના ખેતી ક્ષેત્રને શું ફાયદો થયો છે ?	
	(A) ખેત પેદાશની મુક્તા હેરફેર	(B) અનાજની આયાતો
	(C) વિદેશી વસ્તુની પ્રાપ્તી	(D) ઊંચુ જીવન ધોરણ

(૩) ૧૮૬૮માં કેટલી મોટી બેંકોનું રાષ્ટ્રીયકરણ થયું ?

(A) ૧૪ (B) ૨૪
(C) ૩૪ (D) ૪૪

(૪) જલ્લા મધ્યસ્થ બેંકની મર્યાદા શું છે ?

(A) બિન કાર્યક્ષમતા (B) પ્રાદેશિક અસમતુલ્ય
(C) સંકલનનો અભાવ (D) આપેલ ગ્રણેય

(૫) રાષ્ટ્રીયકૃત બેંકો તેની કઈ અસ્ક્યામતો વધવાથી નબળી પડે છે ?

(A) ઉત્પાદકીય (B) બિન કાર્યશીલ
(C) પ્રમાણભૂત (D) કાર્યશીલ

(૬) પ્રાદેશિક ગ્રામીણ બેંકની સૌ પ્રથમ શરૂઆત ક્યારે થઈ ?

(A) ૧૯૫૫ (B) ૧૯૬૫
(C) ૧૯૭૫ (D) ૧૯૮૫

(૭) ભારતમાં કૂષિ પેદાશની વેચાણની સારી વ્યવસ્થા કઈ છે ?

(A) ખેતરેથી પાકનું વેચાણ (B) ખેત-ઉત્પન્ન બજાર વ્યવસ્થા
(C) ખેડૂતના ઘેરથી વેચાણ (D) છૂટક દલાલો દ્વારા વેચાણ

(૮) ૨૦૧૧માં રાષ્ટ્રીયકૃત બેંકોની કેટલી શાખા હતી ?

(A) ૮૯૬૨૨ (B) ૬૦૫૦૦
(C) ૫૮૨૦૦ (D) ૭૨૩૩૦

(૯) કૂષિભાવ પંચની રચના ક્યારે કરવામાં આવી ?

(A) ૧૯૫૫ (B) ૧૯૬૫
(C) ૧૯૭૫ (D) ૧૯૮૫

(૧૦) કોના મતે ખેત મજૂરો માટે બેરોજગારી એ ખરાબ નસીબ નથી. પણ રોજંદી પ્રક્રિયા છે.

(A) પ્રો. ગાલબ્રેથ (B) ડૉ. પુત્રથી
(C) ડૉ. સ્વામીનાથન (D) સાધુ અને સિંગ

ENGLISH VERSION

Instructions :

- (1) Give the answer of each questions on the basis of Internal Option.
- (2) The figure on the right side indicates marks.

1	Give the answer of any one question from the given below.	14
	(1) Explain the effects of W.T.O. on Indian agriculture field.	
	(2) Explain the importance of co-operative sector in rural finance.	
	(3) Discuss the limitations of Indian agriculture marketing.	
2	(a) Give the answer of any one question given below :	10
	(1) Explain the main characteristics of NAREGA scheme.	
	(2) Explain the objectives of agriculture price policy.	
	(b) Give the answer of any one question given below :	10
	(1) Explain the conditions of trade between agriculture and non-agriculture field.	
	(2) Explain the importance of agriculture product in foreign trade.	
3	(a) Give the answer of any two question from the given below in short.	10
	(1) Give the meaning of agriculture price policy and its main objectives.	
	(2) Give the meaning of NAREGA and its main objective.	
	(3) Write the full form of NABARD and write in short about it.	
	(4) Explain in short about food security.	
	(b) Write the answer of any two question from the given below in short.	
	(1) Explain the meaning of W.T.O. in short.	
	(2) Write the full form of RRB and explain about it in short.	
	(3) What is Globalization ? Explain its main advantage.	
	(4) Explain in short about co-operative agriculture marketing.	

4 Give answer in one or two sentences. 6

- (1) Who provides long term finance to agriculture sector ?
- (2) Which type of policy is implemented by the Government for reasonable price of agriculture product ?
- (3) What is the main objective of nationalization of banks ?
- (4) Give the full form of PDS and write its Gujarati meaning.
- (5) Which regional rural bank is working in our area ?
- (6) Give the main limitation of public distribution scheme.

5 Write the correct answer of M.C.Q. given below in answer book. 10

- (1) When was NABARD established ?
 - (A) 1935
 - (B) 1982
 - (C) 1947
 - (D) 1991
- (2) What benefit is received to Indian agriculture sector due to joining with W.T.O. ?
 - (A) Free movement of agriculture product
 - (B) Import of grains
 - (C) Obtained of foreign goods
 - (D) High standard of living
- (3) How many number of big banks nationalized in 1969 ?
 - (A) 14
 - (B) 24
 - (C) 34
 - (D) 44

(4) What is the limitation of Central District Bank ?

(A) Inefficient
(B) Regional imbalance
(C) Lack of communication
(D) All three

(5) Nationalized banks becomes poor due to which property is increased ?

(A) Productive
(B) Non working
(C) Fundamentals
(D) Working

(6) When did the first time regional rural bank is established?

(A) 1955
(B) 1965
(C) 1975
(D) 1985

(7) Which is good marketing system of agriculture product in India ?

(A) Selling crops from farm
(B) Agriculture product marketing system
(C) Selling of crop from house
(D) Selling theory retail middleman

(8) How many number of branches were in 2011 ?

(A) 89622
(B) 60500
(C) 58200
(D) 72330

(9) When did agriculture price commission is established ?

(A) 1955
(B) 1965
(C) 1975
(D) 1985

(10) According to whose opinion an unemployment is not a bad luck but it is routine process ?

(A) Prof. Galbreth
(B) Dr. Putrayi
(C) Dr. Swaminathan
(D) Sadhu and Sing
